దంపతులు

ఆనందరావు రోడ్డులో నడుస్తున్నాడు నడకలో తీవ్రతలేదు ముఖం పాలిపోయివుంది ఏవేవో ఆలోచనలతో అతని మెదడు గిర్రున తిరిగిపోతున్నది

"ఆనందరావ్!" ఎవరో పిలిచారు అతడు వెనుతిరిగి చూచాడు పిలిచినవాడు రాధాపతి

"ఏరా? అలా ముఖం వేలవేసుకొని వున్నావు?" అన్నాడు రాధాపతి ఆనందరావు పక్కవాటంతో "దినదినానికి బ్రతుకు భారమై పోతూంరా" అన్నాడు రాధాపతి జాలిగా మిత్రునివైపు చూచాడు "ఎంత పిచ్చివాడవోయీ ఆనందరావూ!" అన్నట్లుంది ఆచూపు ఇద్దరూ కొంతదూరం మౌనంగా నడిచారు

"ఆనందం! ప్రపంచ జనాభాలో ముఖ్యమైనవి రెండే రెండు వర్గాలు" అంటూ ప్రారంభించాడు రాధాపతి కడపటి మాటను మాత్రమే విన్న ఆనందరావు 'వర్గాలా?' అని విస్తుపోయాడు "అవును మొదటివర్గం ఆశావాదులు రెండవవర్గం నిరాశావాదులు ఆశావాది దుఃఖంలో సంతోషాన్ని, కష్టంలో సుఖాన్ని చూస్తాడు నిరాశావాది దీనికి వ్యతిరేకం నన్ను చూడు నాకు నిలువ నీడలేదు నాఅన్నవాళ్లు లేరు ఉద్యోగమూ లేదు ఏడుస్తూ కూచోవాలంటే నాకు కోటెడన్ని అవకాశాలున్నాయి కానీ ఈ లోకంలో బతికి వున్నది ఏడవడానికి కాదు నవ్వడానికి ఇక నీ విషయమా? నువ్వు పెట్టి పుట్టిన పుణ్యాత్ముడివి నట్టడవుల్లో వున్నా సరే నిన్ను నానార్థాలు వెదుక్కుంటూవస్తాయి కానీ అరి తీరని ఆవేదన నిన్ను దహించి వేస్తూ వుంటుంది ఆ ఆవేదన నువ్వు కావాలని కల్పించుకొన్నది సంతోషంలో దుఃఖాన్ని, సుఖంలో కష్టాన్ని చూస్తూ తమ బ్రతుకుల్ని పాడుచేసుకొంటారు నీవంటి నిరాశావాదులు"

"ఇల్లరికమున్న అల్లుడికి ఎటువంటి సన్మానాలు అభిప్రాయో తెలిస్తే నువ్విలా మాట్లాడవురా" అన్నాడు ఆనందరావు

ఇంతలో ఆనందరావు యిల్లు వచ్చింది రాధాపతి మిత్రునికి 'గుడ్ ఈవెనింగ్' చెప్పి తను వాంఛించే ఆనందాన్ని వెదుక్కుంటూ ముందుకు సాగిపోయాడు ఆనందరావు తన వేదన అన్నిటికీ కూడలియైన ఆ గృహాంతర్భాగంలోనికి అడుగుపై అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్ళాడు

హాల్లో కమల చదువుకుంటున్నది ఆమె ఆనందరావుని చూడగానే లోపలికి కేక వేసింది "అక్కా! బావ వచ్చేశాడే!" "ఏం? పోయినవాణ్ణి రాకుండానే మారిపోతాననుకున్నారా మీరు?" అన్నాడు ఆనందరావు ఇంతవరకూ వికసించిన తామరపువ్వంవలే వుండిన కమల ముఖం ముడుచుకొని పోయింది ఆనందరావెప్పుడూ ఈ విధంగానే మాట్లాడుతాడు ఎదుటి వాళ్ళు సంతోషంగావుంటే తప్ప తాము సంతోషంగా వుండలేరన్న విషయం అతనికి తెలియనే తెలియదు పాపం!

శారద కాఫీకప్పుతో ప్రవేశించింది

శ్రీ మధురాంతకం రాజారాం

కప్పును భర్త ముందు టేబిల్ పై పెట్టి 'ఏమండీ? అలా వున్నారు?' అని ప్రశ్నించింది ఆమె మాటల్లో ఆప్యాయత, చూపుల్లో అనురాగం, నిలుచున్న తీరులో వినయం ఎవరికైనా కనపడి తీరుతాయి ఒక్క ఆనందరావుకు తప్ప

దిగజారిపోయిన హృదయాన్ని మళ్ళా స్వాధీనానికి తెచ్చుకుంటూ కమల "బావకు పట్టి కాఫీ మాత్రమిస్తున్నందుకు కోపమేమో నే" అన్నది

ఐతే శారదకు తెలుసు ఆనందరావు ఇంట్లో వాళ్ళందరిపైనా ఎందుకు మండిపడుతున్నాడోనని ఐనా భర్త యొక్క సానుభూతిని సంపాదిద్దామనుకొన్న ఆమె 'ఈ దినం బొత్తిగా ఓపిక లేకపోయిందండీ మధ్యాన్నమనగా వెళ్ళినవారు ఎక్కడైనా హోటల్లో టిఫిను చేసి వుంటారనుకున్నాను' అన్నది

"ఏం? హోటల్లో కాఫీ కూడా తాగి వుంటానని ఎందుకనుకోలేదు? ఎత్తు ఈ కాఫీ నాకు అక్కర్లేదు" అని ఆనందరావు కప్పును ఒక్క విసురుతో శారదవైపు తోశాడు కప్పు క్రిందబడి ముక్కముక్కలైంది శారద కట్టుకొన్న చీరపై కాఫీ ద్రవం రంగు కొట్టింది

అప్పుడు మేడమెట్లు దిగుతున్నారు ప్రసాదరావుగారు నిశ్చలమైన గొంతుకతో తన వాదానికి వివిధమైన ప్రతివాదమూ లేదన్న ధీమాతో ఆయన "ఆనందం! అనవసరంగా నీలో నువ్వు బాధపడడమే గాకుండా, మమ్మల్ని కూడా బాధ పెడుతున్నావయ్యా!" అన్నాడు

కొండంత అవమానం తలమీద పడిపోయినట్టు 'బాధ పెడుతున్నది నేను కాదు' అన్నాడు ఆనందరావు అనడమేమిటి, అరిచాడు

ప్రసాదరావు నవ్వాడు ఏదో ఒక తృణీకారాన్ని చూపిస్తూ నవ్వాడు అసమర్థుడైన గుమాస్తా చేసిన పనికి ఎంతో ఓర్పుగల ఆఫీసరు నవ్వినట్లు నవ్వాడు

తానన్న మాట ఏవిధంగా నవ్వు కలించిందో ఆనందరావుకు తెలియలేదు ఈ పెద్దమనిషి తన నొక పసిపిల్లవాణిక్రింద, కాదుకాదు, పిచ్చివాణిక్రింద జమకట్టుతున్నాడా?

నవ్వి ప్రసాదరావు "ఎవరు ఎవర్ని బాధపెడుతున్నారో ఆ పగిలిపోయిన కాఫీకప్పును అడుగు" అని వాకింగ్ స్టిక్కును గాలిలో త్రిప్పుకుంటూ బయటికి వెళ్ళిపోయాడు

ఎదుటవున్న భార్యని నమిలి మింగేద్దామన్నంత కోపంగా వుంది ఆనందరావుకు!

ఆఫీసులో తిన్న చీవాట్లకు బదులుగా మగాడు తన పౌరుషాన్ని వెళ్ళగక్కేది ఇంటిలో భార్యపైన! చేతిలో డబ్బులేకపోతే పురుషుడు హుంకరించేది అర్ధాంగిపైన! తన అసమర్థతకు సిగ్గు పడడానికి బదులు భర్త అధికారాన్ని, ఆగ్రహాన్ని చూపించేది సహధర్మిణిపైన

భారతదేశపు సతీత్వమంటే బాధల్ని భరించడం, కన్నీరు నించడం అని ఎంత సత్యం వక్కాణించావోయీ రవీంద్ర కవీంద్రా!

2

వంటలన్నీ పూర్తి అయింతర్వాత శారద కమలను అడిగింది 'మీ బావ ఎక్కడున్నారే?' అని 'గదిలో నిద్రపోతున్నారే' అన్న తర్వాత అక్క ఏమీ మాట్లాడకపోవడం చూచి కమల "నేను వెళ్లి బావను భోజనానికి పిలుస్తానక్కా" అన్నది

"నిద్రపోతున్నా రన్నావుగా"

"అది వట్టి దొంగనిద్రే" అని కమల పడక గదివైపు వెళ్ళింది అయిదు నిముషాలయిం తర్వాత తిరిగి వచ్చి 'పిలిస్తే మాట్లాడ్డంలేదే నువ్వు పిలిస్తే మాటాడుతాడేమో" అన్నది కమల

శారదకు ఆశ్చర్యం కల్గింది ఇటువంటి సంఘటనలు జరిగినప్పుడు ఆనందరావు తక్షణం యిల్లు వదలిపెట్టి వెళ్ళి నాలుగైదు రోజులయిం తర్వాత వచ్చేది వాడుక. నేడా అలవాటెందుకో తల్లక్రిందు లైంది

"త్వరగా పోవే మళ్లీ ఎక్కడికైనా వెళ్ళిపోతాడు" అన్నది ఆతురతగా కమల. ప్రపంచంలో వున్న స్త్రీ పురుషులందరూ కమలవంటివాళ్లయితే! ఈ ఊహ కల్గగానే శారద కమలను దగ్గరగా తీసుకొని ముద్దాడింది ఆ వదనకోశాన్ని వదలకుండా కమల 'బావకెందుకే నిన్నూ, నన్నూ, నాన్ననూ చూస్తే కోపం?' అని ప్రశ్నించింది కుటుంబంలో వున్న కలతలన్నిటినీ ఆమెకు చెప్పడమంటే శారదకు యిష్టం ఉండదు

కానీ ఎందుకో ఈసారిమాత్రం నిజం చెప్పింది

"బావ ఆగ్రాకు వెళ్ళాలని నాన్నని డబ్బు అడిగారు ఆయన 'యిప్పుడు వద్దు. తరువాత వెళ్దువుగానిలే' అన్నారు అందుకు బావకు అందరిపైనా కోపం వచ్చింది"

"ఆగ్రాకు పోవడమెందుకే?" అని ఆదుర్దాగా అడిగింది కమల

"యమునానదిని, తాజ్మహాలును చూడడానికి" తన ఏడవతరగతి చరిత్రలో కమల తాజ్మహాలునుగురించి చదివింది పాలరాళ్ళతో కట్టించిన ఆ భవనం వెన్నెలరాత్రుల్లో ఎంతో అందంగా కనపడుతుందట యితే అటువంటి తాజ్మహాలును బావ తప్పకుండా చూడాల్సిందే కమల ఈ నిర్ధారణకు వచ్చి "నాన్నెప్పుడూ యింతే అసలు మనం సినిమాకు వెళ్ళాలంటేనే వద్దంటాడు" అన్నది

శారద పెదవులపైకి వచ్చిన మందహాసపు ఛాయల్ని లోపలనే అణచుకొని "నాకిప్పుడు వళ్లు సుస్తీగా వున్నదిగదే ఇటువంటప్పుడు బావ యింట్లో లేకపోతే ఏలా చెప్పు" అన్నది సానునయంగా కమలకు అప్పటికిగానీ ఈ విషయం తోచనే లేదు ఆమె శారదను ఒక్కసారి ఎగాదిగా చూచి ఏదో అడగబోయి మానేసింది ఆ ప్రశ్న అడగవచ్చునో కూడదో ఆమెకు తోచలేదు తరువాత ఎలాగో ఒకలాగు ధైర్యం తెచ్చుకొని "వదిన చెప్పిందే, మనింట్లో చిటి పాపాయి దోగాడబోతాడని ఎప్పుడే?" అన్నది తలవంచుకునే

'ఎప్పుడో మీ బావ నడుగరాదూ' అన్నది శారద వేళాకోళంగా.

ఇంతలో అడుగుల సవ్వడి వినిపించింది. "నాన్నగారొస్తున్నట్లున్నదే, పీటవేసి విస్తరి ఎత్తుకురా" అని శారద లేచింది కానీ సరాసరి వంటింట్లోకి వచ్చింది ప్రసాదరావు కాదు, ఆనందరావు!

ఈ సంఘటన సూర్యుడు పడమర ఉదయించినంత విడ్డూరంగా గోచరించింది

శారదకు ఆకస్మికంగా భర్త ఈలా ఎందుకు మారిపోయాడు?

వచ్చిన ఆనందరావు పీటపై కూచొని అన్నం వడ్డించమన్నాడు కమల ఉత్సాహంతో గుమ్మం దగ్గర కూచొని బావ భోంచేయడం చూస్తున్నది

మజ్జిగఅన్నం కలుపుకుంటూ ఆనందరావు 'ఈ యింట్లో యిదే కడసారి భోజనం' అన్నాడు

శారద నివ్వెరపోయింది

"తెల్లవారి అయిదు గంటల బండికే ప్రయాణం, సిద్ధంగా వుండు"

శారద ఏమీ మాట్లాడలేదు కమల మాట్లాడకుండా వుండలేకపోయింది "ఎక్కడికి బావా?" "ఎక్కడికో అడుగు అజ్జలు లేనిచోటికి" అంటూ ఆనందరావు లేచి చెయ్యి కడుక్కొని శారద అందిస్తున్న తువ్వైనా అందుకోకుండా వెళ్ళిపోయాడు

ప్రసాదరావూ, కమల భోంచేసిన తరువాత శారద కూడా తిన్న శాస్త్రం ముగించి పడక గదిలోకి వెళ్ళింది అక్కడ ఆనందరావు లేడు అతణ్ణి గూఢచారిణివలె గమనిస్తున్న కమల 'బావ డాబాపైన పండుకొన్నాడే' అన్నది శారద మిద్దె మెట్లెక్కబోతుండగా ప్రసాదరావు 'అక్కడ మంచు కురుస్తున్నది అసలే వళ్ళు బాగలేనిదానివి' అని వారించాడు

శారద లేచేసరికి ఆరుగంటలైంది అప్పటికే ఆనందరావు వెళ్ళిపోయాడు

3

ప్రసాదరావుకు ఆస్తికంటే ఊర్లో వున్న పేరు ప్రతిష్ఠలు గొప్పవి అతడు న్యాయాన్ని తూచి మాట్లాడుతాడనే ప్రతీతి కూడా వున్నది కానీ ఏ గారికి కొచారు, ఏ ఎండ కాగాడును ఎత్తలేకపోవడంవల్ల ప్రసాదరావు జీవితంలో తానందుకోవలసిన ఉన్నతోన్నత శిఖరాల్ని అందుకోలేకపోయాడు

ప్రసాదరావుకు అల్లునిపైన ప్రేమ లేకపోలేదు కానీ ఆ ప్రేమ అంతర్గతమైనది భార్య నిండుగర్భంతో వుండగా భర్త దేశయాత్రలు వెళ్ళడం ఆ వృద్ధునికి నచ్చలేదు తనకు నచ్చని విషయాన్ని నిర్మొగమాటంగా అతడు ఆనందరావుతో చెప్పేవాడు

అసలు ఆనందరావు తాను యిల్లరికముండవలసి వస్తుందనుకోలేదు స్త్రీధనంపై ఆధారపడి బ్రతకడమంటే అతనికి మొదట్లో జుగుప్స కల్గింది కానీ విధి బలీయం శారద తన మేనత్త కూతురు మేనత్త చనిపోతూ శారదను ఆనందరావుకే యిచ్చి పెండ్లిచేసి అతణ్ణి తెచ్చి యింట్లో వుంచుకోవాలని తన ఆఖరు కోర్కెను వెలిబుచ్చింది

ఈ ఆఖరు కోర్కె ఎంత బలవత్తరములైనవో మరి! ఇవి కుటుంబాల్ని నిలబెట్టాయి వివాహాలను చేస్తున్నాయి సామ్రాజ్యాల్ని నిర్మిస్తున్నాయి

శారద భర్తను ప్రాణాధికంగా భావించింది కానీ భర్తపై తనకు గల ఆ వ్యామోహానురాగ సముద్రానికి చెలియలికట్ట ఎక్కడ వున్నదో ఆమె ఆలోచించలేదు ఆలోచించినా ఆనందరావుకు తెలియదు

'నాలుగు గంటల బండికే సిద్ధంగా వుండు' అని తానన్న మాటను నిర్లక్ష్యంచి శారద ఏమీ ఎరుగనట్టు నిద్రపోతుంటే ఆనందరావు వెళ్ళిపోక మరేం చేస్తాడు! తెల్లవారిన తరువాత భార్యకెలా ముఖం చూపించ గలుగుతాడు?

శారద లేచి నిలబడలేకపోయింది ఏదో ఒక మహత్తరమైన శక్తి ఆమెలో నుంచి తొలగిపోయింది ప్రసాదరావు డాక్టర్ని పిలిపించాడు బలహీనతఅన్నాడు డాక్టరు "నిన్నలేని బలహీనత నేడెట్లా వచ్చింది?" అని ప్రసాదరావు ఆశ్చర్యపడ్డాడు

ఇంట్లో ఆడదిక్కు లేకపోవడంవల్ల ప్రసాదరావు కుమార్తెని హాస్పిటల్లో చేర్చాడు శారద సుఖంగా ప్రసవించింది ఆనంద బాష్పాల్ని ఆరికట్టుకోలేని దుర్బలుడైన ప్రసాదరావు "తల్లీ, బిడ్డ యిద్దరూ క్షేమంగా వున్నారు. అంతే చాలమ్మా నాకు" అన్నాడు గద్గదికమైన కంఠంతో,

"ఉండి ఏం ప్రయోజనం నాన్నా" అన్నది శారద ముఖాన్ని రెండు చేతులతో మూసుకుంటూ ప్రసాదరావు బయటికి వెళ్ళిపోయాడు

నాలుగైదు నెలల తరువాత ఒక నాడు ప్రసాదరావు హాల్లో కూచొని వుండగా రాధాపతి 'నమస్కారమండీ' అంటూ లోపలికి వచ్చాడు

ప్రసాదరావు "రారా! ఈ మధ్య నువ్వు కూడా ఎక్కడికో వరారై పోయినట్టు విన్నాను" అన్నాడు చిరునవ్వుతో

వంటింట్లో నుంచి వచ్చిన శారద 'కూర్చోండన్నయ్యా' అని రాధాపతికి మర్యాద చేసింది

"బ్రహ్మోత్సవానికి తిరుపతి వెళ్ళానండీ" అన్నాడు రాధాపతి

"ఐతే వెంకటేశ్వరస్వామిని దర్శించుకొన్నానన్న మాట" అన్నాడు ప్రసాదరావు రాధాపతి "ఒక్క వెంకటేశ్వరుణ్ణే కాదండీ మన ఆనందరావుని కూడా దర్శించాను" అన్నాడు గంభీరంగా.

"ఎక్కడ?"

ఈ ప్రశ్నను ప్రసాదరావూ, శారదా యిద్దరూ అడిగారు కానీ ఎవరికంటే ఎవరు ముందుగా అడిగారో, ఎవరు ఎక్కువ ఉద్వేగంగా అడిగారో చెప్పలేం

విషయమంతా త్వరగా చెప్పేసి తన కుటుంబంలోగల ప్రాముఖ్యతని పోగొట్టుకో[illegible] డానికి రాధాపతి కొంతమాత్రమూ యిష్ట[illegible] లేదు బయల్దేరడంనుంచీ రైలు ప్రయాణాల్లోగల ఇబ్బందులు, హోటలుభోజన[illegible] మంటే తనకు గల అసహ్యము, చిత్తూరు జిల్లాలో మాట్లాడే విలక్షణమైన భాష[illegible] ఇవన్నీ అతని ప్రసంగ విషయాలై పోయాయి. రాధాపతిలక్షణమే యింత[illegible] అతనికి లేని అస్తిపాస్తులకంటే వున్న అత[illegible] విశ్వాసంమాత్రం కొండంత పేదికలెక్క[illegible] తను ఉపన్యసిస్తుంటే శ్రోతలు శిలలై పోతారట! తన కవిత్వం యిదివరకూ మా[illegible] వులకు తెలియని సృష్టి రహస్యాలను వె[illegible] ల్లుతుందట!

కడపటికి ప్రసాదరావు కలుగజేసుకో[illegible] తప్పలేదు 'రాధాపతీ! నీ యా[illegible] చరిత్రం మా కనవసరం ఆనందరా[illegible] ఎక్క[illegible] డున్నాడు! ఏంచేస్తున్నాడు?"

"ఆనందరావును నేను కలుసుకొన్న[illegible] తిరుపతికి కాళహస్తికి మధ్య" అని రాధాపతి యిద్దరి ముఖమూ ఒకసారి చూశాడు ఈసారి ప్రసాదరావుకు కోపమే వచ్చింది.

"మధ్య అంటే ఎక్కడయ్యా?"

రాధాపతి ఇక లాభం లేదనుకొని అంతా

శతమూలికాది లేహ్యము

లోహభస్మ సింధూరములతో సహా సేవించిన సమస్తసుఖవ్యాధులు, ఎఱుపు తెలుపు మచ్చలు, గ్గలు నపుంసకత్వము నివారించి వీర్యవృద్ధి, బలము, నరముల పటుత్వము కలుగజేయును స్త్రీలబుదుకూలలు, కుసుమరోగములు, నష్టసంతానము నివారించి మంచిసంతానము కలుగజేయును 40 దినములకు మందు రు 18

శ్రీ భుజంగరాద్వైద్యశాల

తాళ్ళరేవు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

చెప్పేశాడు "తిరుపతినుంచీ తిరిగి వస్తున్నాను బస్సులో ఆ బస్సు కాళహస్తిలో నిలచిపోయింది అప్పటి కింకా తెల్లవారలేదు నేను బాగా అలిసిపోయి వుండడం వల్ల సీటు కానుకొని నిద్రపోతున్నాను అంతవరకూ ఏవూరిల వున్నాడో ఏమో? ఆనందరావు నన్ను గుర్తించి తట్టి లేపాడు

"ఎలా వున్నారన్నా?" అన్నది శారద

ఉచ్ఛ్వాస, నిశ్వాసాలేలాగయితే అప్రయత్నంగా జరుగుతాయో అదేవిధంగా వెలువడిందా ప్రశ్న

"పూర్తిగా చిక్కిపోలేదు కానీ ఆ స్థితికి వచ్చేందుకు ఇంకెంత కాలమో పట్టదు

"ఇన్ని దినా లెక్కడున్నావ్? ఇప్పుడెక్కడికి పోతున్నావ్?" అని అడిగాను కాళహస్తి డెప్యూటీ తాశీల్దారు ఆఫీసులో క్లర్కుగా వున్నాడట ఏదో పనిగా తిరుపతి వచ్చి వెళ్తున్నట్టు చెప్పాడు"

శారద పైట చెరగుతో కన్నీటిని ఒత్తుకుంటూ "ఎక్కడ భోంచేస్తున్నారట?" అని ప్రశ్నించింది

"హోటలుభోజనం సరిపడదుగా వాడికి స్వయంపాకమేనట"

శారద ముఖాన్ని వారగా త్రిప్పుకొని "వారు వంటచేసుకోడానికి నేనేం చచ్చిపోయానా?" అన్నది ఏడుస్తూ

ప్రసాదరావుకు కుమార్తె ఏడవడం ఏమాత్రమూ యిష్టంలేదు ఇంక కొన్నాళ్లు అవసపడితే ఆనందరావు తనంతట తనే బుద్ధి తెచ్చుకొంటాడని ఆయన విశ్వాసం "నువ్వాలా ఏడవడానికి నేను చచ్చిపోయానా శారదా?" అంటూ ప్రసాదరావు చరచరా లేచి వెళ్లిపోయాడు

కమలమాత్రం అక్కతో కలిసి తనూ ఏడవసాగింది ఐతే ఆమె ఏడ్చింది బావ కష్టపడుతున్నాడని కాదు, అక్క ఏడుస్తున్నదని!

రాధాపతి చాలాసేపు అలాగే కూర్చొని వుండి ఎంతసేపటికీ అక్కాచెల్లెళ్ల ఏడుపు తెమలకపోవడంచూచి ఆనందరావు అడ్రసు వ్రాసి యిచ్చి వెళ్లిపోయాడు

ఆకాశంలో గాలిపటా లెగిరినట్లు ఆనాటినుంచీ ఆనందరావుకు జాబులు గాలిలో రాసాగాయి

శారద తనుభర్తకు జాబులు వ్రాయడం ప్రసాదరావుకు తెలియదనుకొన్నది ఆయనా తెలియనట్లు నటించాడు

మూడు దీర్ఘమైన నెలలు శారద నిరీక్షణలో గడిపింది తరువాత ఒకనాడు తన హృదయాన్నెంతో చిక్కబట్టుకొని "నేనే అక్కడికి వెళ్తాను నాన్నా" అన్నది

ప్రసాదరావు తల ఎత్తి కుమార్తెని చూచాడు ఆమె తన నిర్ణయంగా ఏదో అడగబోతుందని ఆలోకజ్ఞుడు పదిదినాల నుంచీ అనుమానిస్తున్నాడు ఆమె తన దగ్గరికి వస్తుంది ఏదో మాట్లాడబోతుంది నోరు పెగలదు వెళ్ళిపోతుంది కడకు ధైర్యం చేసి ఈనాటికి, తానే భర్త దగ్గరికి ఎందుకు వెళ్ళకూడదని ప్రశ్నించింది

"అతడే వస్తాడు శారదా, తప్పక వస్తాడు" అని ప్రసాదరావు తన పనిలో లీనమైపోయాడు

పది రోజుల తరువాత ప్రసాదరావు ఏదో సభ జరుగుతుందని మదరాసు వెళ్ళి నాల్గు దినాలకు వచ్చాడు ఇంట్లో కమల కనపడలేదు "ఊరునుంచి రామనాథం వచ్చివెళ్ళాడు నాన్నా కమల పిన్నిదగ్గరకు పోవాలని ఒకటే మంకు పట్టు పట్టింది వాడితో కూడా పంపించాను" అన్నది శారద

ప్రసాదరావు రెండు క్షణాలపాటు స్తంభకుడై నిలచిపోయాడు కానీ అతడాగా అప్రతిభుడై నిలచి పోవడం కమలను తనమాట లేందే వూరికి పంపించినందుకు కాదు ఆగా పంపడానికి వెనుక ఏదో ఆంతర్యం వున్నదని!

ఆ క్షణం నుంచీ ప్రసాదరావు శారదని కాపలా కాయ సాగాడు

4

రైలు కాళహస్తి స్టేషనులో ఆగింది ఆనందరావు ప్రతి క్యారేజీ వేయికండ్లతో గాలించేస్తూ ముందుకు పోతున్నాడు స్త్రీల కంపార్టుమెంటులోనుంచీ శారద దిగింది బిడ్డను పొత్తిలిలో వుంచుకొని

శారద ఆనందరావును చూచింది అతడూ ఆమెను చూచాడు జట్కాను పిలిచాడు బిడ్డను చేతికి తీసుకొన్నాడు శారద జట్కా ఎక్కింది అతడూ ఎక్కి కూచొన్నాడు ఆనందరావు హృదయంలో ఏదో ఒక అలజడి రైలు యింజన్‌లో వుండలేక పైకి వచ్చే ఆవిరివలే పైకి విజృంభిస్తున్నది ఆవుద్వేగానికి గుండె బ్రద్దలైపోతుందేమో ననుకొన్నాడు ఆనందరావు

శారద ముఖం శరచ్చంద్రబింబంవలే మనోహరంగా వున్నది ఆనందరావు మున్నెన్నడూ శారద అంతటి తేజోరాశి అని గుర్తించలేకపోయాడు ఐతే వియోగం సత్యాన్ని గుర్తించడానికి తోడ్పడుతుందా?

జట్కా యింటిముందు నిలిచింది దంపతులు లోపలికి వెళ్ళారు ఆనందరావు ఇక భరించలేక పోయాడు శారద ఇతఃపరం వెరుగనని తన్నే నమ్ముకొన్నది అడుగడుగునా ఇక్కట్లపాలై కూడా వీరి పాతివ్రత్యం కాంక్షా కస్తితో కుమిలిపోతూ తాను తనజీవితాన్నే గాకుండా శారద బ్రతుకును కూడా దుర్భరం చేశాడు నిష్కృతి వున్నదా తనకు?

శారద తానేమన్నా సహించింది బాధలన్నింటినీ కన్నీరు నించకుండా భరించింది వేయికొంగడాలతో వెదికినా ఆమెలో లోపం కనపడదు పరిస్థితు లెంత వ్యతిరేకించినా సరే ఆమె తనకర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చింది నేడు తన ఎదుట కించిత్ కళంకమైనా లేని దేవతాస్వరూపిణివలె నిలబడి వున్నది

అవును శారద దివ్యమూర్తి! తాను అల్పుడు! ఆనందరావు నేత్రయుగళంనుంచీ గంగాయమునలు ప్రవహించాయి అతడు మేను మరచి శారదను కౌగిలించుకొన్నాడు "శారదా! నేను నీచుణ్ణి నువ్వు దేవతవు నన్ను క్షమించు ఇక నేను నీ మాట జవదాటను"

శారద వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది నవ్వేప్పటికన్నా ఏడ్చేప్పుడు, సంతోషించేప్పటికన్నా దుఃఖించేప్పుడు మానవులు పవిత్రతకు దగ్గరగా వుంటారేమో?

వీధి గుమ్మంలో ఎవరో వస్తున్నట్లు అలికిడయ్యింది అవసరలైవున్న దంపతులు తల ఎత్తి చూచారు ప్రసాదరావు! రాత్రి భోజనానంతరం ఆనందరావు శారద నడిగాడు "ఐతే మీనాన్నగారు నీకు తెలియకుండానే నిన్ను వెంటాడారన్నమాట"

శారద దైన్యంగా అతణ్ణిచూస్తూ "ఆ ముసలాయనమీద మీ కిసుమంతైనా సానుభూతి లేదేమండీ" అన్నది

ఆనందరావు తల దించుకొన్నాడు తరువాత కొంతసేపటికి "నువ్వు, మీనాన్న, మీ చెల్లెలు మీరంతా ఏదో వేరే లోకానికి చెందినవాళ్లుగా వున్నారు శారదా!" అన్నాడు ఆమె ముంగురుల్ని సరిచేస్తూ

'మరి మీ కుమారు డేలోకానికి చెందినవాడు?' అన్నది శారద నవ్వుతూ ఉయ్యాల్లోవున్న బిడ్డను చూపించి

ఆ మరునాడు తెల్లవారి తొమ్మిదిగంటలకు ప్రసాదరావు హాల్లో కూచొని కూతుర్ని, అల్లుణ్ణి పిలిచాడు రెండుమూడు నిమిషాలు మౌనంగా వుండి తరువాత

(34-వ పేజీ చూడండి)

గనోక్వీన్
అన్నిసెగలకు గంటలలోగుణము
ఈశ్వరఫార్మసీ, రాజమండ్రి.

కాంచనద్వీపం

(29-వ పేజీ తరువాయి)

దారుగారు, కెప్టెన్ స్మాలెట్ కూడా అలా చేసేవారు కాదు నేనుకూడా అంతే సిల్వర్ నా వాగ్దానం నమ్మి ఇక్కడ వదిలిపెట్టాడు ఇప్పుడు నేను నమ్మక ద్రోహం చెయ్యలేను వాళ్లు నన్ను అంతగా హింస పెట్టేటట్లయితే హిస్పానియోలా ఎక్కడున్నదో చెబుతానేమో అంతకంటే మరొక్క మాటకూడా చెప్పను ”

“హిస్పానియోలా ఎక్కడుంది,?” అని డాక్టరు గారు చకితులై అడిగారు

“ఉత్తర సింధుశాఖలో వుంది నేనే దాన్ని దెయ్యాలదీవిదగ్గర రేవునుండి తప్పించి, కాపలా కళాసీను చంపి సింధుశాఖలో చేర్చాను అక్కడది సురక్షితంగా ఉంది ” అంటూ నేను చేసిన సాహస కృత్యాలన్నీ క్లుప్తంగా వర్ణించాను

“ఇందులో ఏదో విచిత్రమైన భగవత్సంకల్పం ఉన్నట్లు తోస్తోంది ప్రయాణం మొదలైన దగ్గర్నుంచి అడుగడుగునా నీ వల్లనే మేము రక్షింపబడు తున్నాము కుట్రను నువ్వే కనిపెట్టావు; బెన్‌గన్‌ని నువ్వే కనుక్కున్నావు, బెన్‌గన్ గనక నీకు ఆరోజున కనిపించివుండకపోతే మన మిన్ని వేలమైళ్లు రావటం వృథాప్రయాస అయ్యేది అన్నట్టు సిల్వర్! సిల్వర్! అని డాక్టరుగారు సిల్వర్‌ను పిలిచారు.

సిల్వర్ మాదగ్గిరికి వచ్చాడు

“సిల్వర్! నువ్వు ఆ పటం పుచ్చుకుని పిల్లవాడి లాగ పాతరకోసం వెదకబోకు అనవసరంగా కష్ట పడతావని చెబుతున్నా,” అన్నారు డాక్టరుగారు

“కాదండి సార్. పాతరకోసం వెదక్కుండా కూర్చుంటే నాకూ, జిమ్ హాకిన్స్‌కూ కూడా అపాయం. డబ్బుకోసం ప్రయత్నిస్తున్నట్టు కనీసం నటించనైనా నటించాలి ”

“వెదికితే వెదుకుగాని గులకరాళ్లు కనిపిస్తే తెల్లబోకు,” అన్నారు డాక్టరుగారు

“సార్ మీరు చెప్పేది నాకేమీ బోధపడటం లేదండి. మీరు మట్టికోట ఎందుకు వదిలిపెట్టారో, పటం ఎందుకిచ్చేశారో, నాకు తెలియదు మీరేదో రహస్యం దాస్తున్నారు ఏమిటది?”

“ఇంతకంటే ఎక్కువ చెప్పటానికి వీల్లేదు సిల్వర్ అది నారహస్యంకాదు మా అందరిదీని అందుచేత నీకు తరవాత తరవాతగాని చెప్పటానికి వీల్లేదు. కాని ఒకటిమాత్రం నిశ్చయంగా చెప్పగలను నువ్వు, జిమ్ హాకిన్స్‌ని రక్షించి మా పక్షాన కలుస్తే నీకు ఇంగ్లండులో ఉరిశిక్ష వగైరాలేమీ లేకుండా చేస్తాను ”

సిల్వర్ మొహం చేటంతయింది “సార్ మీరు చెప్పింది బావుంది నాకు నచ్చింది మీరు చెప్పినట్లు చేస్తాను ”

“అచ్ఛా! గుడ్‌బై ఇక పోతాను. జిమ్, జాగ్రత్తగా వుండు,” అంటూ డాక్టరుగారు చకచక నడిచి కనుమరుగైపోయారు

(ఇంకా వుంది)

దంపతులు

(19-వ పేజీ తరువాయి)

ఆయన ఆనందరావుతో “నేను వెళ్ళిపోతాను” అన్నాడు

“ఇప్పుడేమంత అవసరం? వెళ్దురుగాని లెండి” అన్నాడు ఆనందరావు

“ఎందుకులే నాయనా వెళ్తాను అక్కడ ఆ శూన్యమైన యిల్లు నాకోసం కాచుకొని వుంటుంది ఆడబిడ్డలను కనడమే పాపం వాళ్ళకు సుఖం కల్గనీక పోవడం అంతకంటే పాపం కాదా, నువ్వు చిలకా గోరింకల్లా వుంటారని, నిన్నూ అల్లుణ్ణి చూసి మురిసిపోదామనే ఉద్రేకంతో నిన్ను యిల్లరికం తెచ్చుకొన్నాను గాని నీ స్వాతంత్ర్యాన్ని అరికట్టేందుకు కాదు కాని నువ్వు నామీద లేనిపోని అపోహల్ని కల్పించుకుని అక్కణ్ణుంచి వచ్చేశావు నువ్వు నన్నూ అల్లుణ్ణి వదిలిపెట్టినా మేము నిన్ను వదిలిపెట్టలేం కాదు ఈ విధంగా ఇక్కడికి వచ్చేస్తుందని నాకు తెలుసు కన్నబిడ్డ హృదయం గుర్తించలేనంత మూర్ఖుణ్ణి గాను ఆమె బయలుదేరడం చూచాను కాని వారించలేకపోయాను ఆమె ఒంటరిగా రావడం నాకిష్టంలేదు అందుకనే ఆమెకు తెలియకుండా వారి తోడుగా వెనువెంటనే వచ్చాను మీరిద్దరూ రైలుస్టేషనులో కలుసుకోడం చూచాను అక్కడినుంచే నేను తిరిగి వెళ్ళిపోయి వుండవలసింది కాని ఇంత ముసలివాణ్ణైనా కాటికి కాళ్లు చాపుకొన్న నాకే యింత అభిమానముంటే నీ కెంత వుంటుంది అనే వుద్రేకంతో అహంభావాన్ని చంపుకొని నీ యింటికి వచ్చాను ”

ఈ మాటలని ప్రసాదరావు వీధిమెట్లు దిగి తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు వీధిమలుపు తిరిగేవరకు దంపతు లిద్దరూ ప్రసాదరావును ఆర్ద్రనయనాలతో చూస్తూ నిలచిపోయారు. ★